

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ, НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА
ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Дипломна робота
на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр"
на тему:

**Методика формування писемномовленнєвої компетенції
учнів профільної школи засобами веб-квестів
креативного типу**

Виконала:

студентка VI курсу групи 62
напряму підготовки: 020303 Філологія
спеціальності: 8.02030302 Мова і
література (англійська) *

Меодушевська Анастасія Ігорівна

Науковий керівник:

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри методики викладання
іноземних мов та прикладної
лінгвістики

Щерба Наталія Сергіївна

Житомир – 2014

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ПИСЕМНОМОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ КРЕАТИВНИХ ВЕБ-КВЕСТІВ	8
1.1. Аналіз освітньо-нормативних вимог і сутності ключових понять дослідження	8
1.2. Психолого-лінгвістичні передумови розвитку писемномовленнєвої компетенції засобами веб-квестів креативного типу	22
1.3. Вікові особливості учнів старшого етапу ЗНЗ, що дозволяють використовувати веб-квести у розвитку писемномовленнєвої компетенції	36
1.4. Методичні передумови використання креативних веб-квестів для розвитку писемномовленнєвої компетенції учнів профільної школи	42
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I	50
РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ КРЕАТИВНИХ ВЕБ-КВЕСТІВ У РОЗВИТКУ ПИСЕМНОМОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ УЧНІВ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ	52
2.1. Каталог креативних веб-квестів, придатних для використання у профільній школі	51
2.2. Особливості розробки креативних веб-квестів як засобу навчання писемного мовлення	66
2.3. Методика формування писемномовленнєвої компетенції учнів профільного рівня старшої школи засобами креативних веб-квестів	78
2.4. Експериментальна перевірка результатів запровадження розробленої методики	90
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II	94

ВИСНОВКИ	96
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	99
RESUME	116
ДОДАТКИ	117

ВСТУП

Нове століття принесло в наше життя багато нових розробок. Ще декілька десятиліть тому за увагу та прихильність учнів вчителі конкурували лише з телебаченням і радіо. На сьогоднішній день ця конкуренція поширилась і на комп'ютери, мобільні телефони, mp3-плеєри, КПК та інші цифрові пристрої, що більше приваблюють сучасних дітей та молодь і стають їх невід'ємними атрибутами в повсякденному житті.

Учні залюбки спілкуються з комп'ютером, а не з книгою, тому виникає потреба у розробці нових методів викладання з використанням комп'ютерних технологій та різноманітних мультимедійних пристроїв. Це призводить до інформатизації освіти. Їх використання спрямовується на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту навчального процесу, запровадження комп'ютерних методів навчання та тестування, що надає можливість вирішувати проблеми освіти на вищому рівні з урахуванням світових вимог.

Одним із важливих напрямів розвитку інформатизації освіти є нові комп'ютерні технології. Такі помітні переваги, як інтерактивність, інтенсифікація процесу навчання, зворотній зв'язок, зумовили необхідність застосування цих технологій у різних галузях людської діяльності, насамперед у тих, які пов'язані з освітою та професійною підготовкою.

Дослідження дипломної роботи, яка називається «Методика формування писемномовленнєвої компетенції учнів профільної школи засобами веб-квестів креативного типу» є спробою обґрунтувати ефективний вплив технології веб-квест, а саме креативного (творчого) типу, на формування та вдосконалення писемного мовлення учнів профільної школи.

Проблема впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес досліджувалась у працях Б.Бесєдіна, А.Веліховської, М.Голованя, Ю.Горошка, В.Дровозюк, М.Жалдака, Т.Зайцевої, В.Клочка, Н.Кульчицької, К.Ламоновой, Ю.Лотюк, Н.Морзе, А.Олійника, К.Осенкова,

А.Пенькова, С.Ракова, Ю.Рамського, В.Розумовського, Є.Смирнової, В.Чирко, В.Шавальнової, Dodge, T. March, A. Lamb, C. Bauer-Ramazani та інших учених. Цій темі в Україні присвячені дослідження таких науковців, як В.Ю. Биков, Я.В. Булахова, О.М. Бондаренко, В.Ф. Заболотний, Г.О. Козлакова, О.А. Міщенко, О.П. Пінчук, О.В. Шестопад та інших.

Дидактичні і психологічні аспекти застосування інформаційно-комунікаційних технологій навчання знайшли відображення у працях В.Безпалька, О.Гокунь, В.Ляудіс, Ю.Машбиця, А.Пишкала, І.Синельник, С.Смирнова, О.Співаковського та інших дослідників. Однак аналіз та висвітлення ефективності використання саме креативних веб-квестів, і зокрема у розвитку писемномовленнєвої компетенції старших школярів, і досі є недосконалим.

Актуальність роботи визначається недостатньою вивченістю можливостей запровадження освітньої технології веб-квест креативного типу, як засобу розвитку писемномовленнєвої компетенції учнів старшого етапу у процесі вивчення іноземних мов.

Гіпотезою дослідження послужила ідея про те, що використання освітньої технології веб-квест креативного типу на старшому етапі ЗНЗ є більш ефективним способом розвитку писемномовленнєвих умінь старших учнів порівняно з традиційними методами навчання.

Об'єктом дослідження є процес навчання учнів профільної школи писемного мовлення.

Предметом роботи є формування в учнів старшого етапу писемномовленнєвої компетенції засобами веб-квестів творчого типу.

Мета дослідження полягає в створенні методики навчання учнів профільної школи писемного мовлення засобами креативних веб-квестів.

У відповідності з метою були поставлені такі **завдання**:

1. Проаналізувати сутність ключових понять дослідження.
2. Визначити психологічні особливості навчання іншомовного писемного мовлення в старшій школі.

3. З'ясувати лінгвістичні та методичні передумови використання веб-квестів креативного типу у профільній школі.

4. Розробити веб-квест творчого типу, що відповідає висунутим вимогам для розвитку писемномовленнєвої компетенції старших учнів.

5. Провести експериментальну перевірку розробленої технології.

Практична цінність роботи полягає в розробці методики використання технології веб-квест креативного типу у розвитку в учнів профільного рівня писемномовленнєвої компетенції у процесі вивчення іноземної мови.

Наукова новизна даної роботи полягає у проведенні комплексного аналізу та систематизації матеріалу, зібраного в ході дослідження, стосовно використання творчих веб-квестів у процесі вивчення іноземної мови, а також їх ролі у розвитку писемного мовлення учнів профільної школи.

Апробацією основних положень і результатів дослідження послужила публікація статей під назвою «Веб-квест творчого типу як засіб розвитку писемномовленнєвої компетенції учнів старшого етапу ЗНЗ» у збірнику студентських наукових праць «Сучасні філологічні дослідження та навчання іноземної мови в контексті міжкультурної комунікації» збірник наукових праць, 2 том / За заг. ред. В. В. Жуковської, О. А. Черниш. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – 336 с., та «Особливості використання веб-квестів творчого типу як засобу розвитку писемномовленнєвої компетенції учнів профільної школи» у Науковому збірнику «Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету» [Текст] / Міжнар. гуманіт. ун-т. - Одеса : [б. в.].» / відп. ред. вип. канд. філол. наук, доц. О. М. Образцова. - О. : [б. в.], 2014. - 192 с.

Дана робота складається з 114 сторінок друкованого тексту і включає вступ, два розділи, висновки та список використаних джерел літератури, який містить 120 найменувань.